

बालपणी हात धकून
विद्येच्या मंदिरात घेऊन
जाणाऱ्या माझ्या
लाडक्या स्वर्गिय
'ताईस'...

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, श्री. आग्ने सदानंद गोपाळ यांनी "मराठी ग्रामीण कादंबरी : 'गावठाण' एक अभ्यास" या विषयावरील प्रबंधिकेचे संशोधन कार्य माझ्या मार्गदर्शनाखाली केले असून ते समाधानकारकरित्या पूर्ण केले आहे. ही प्रबंधिका स्वतंत्ररित्या लिहिली असून यापूर्वी कोणत्याही विद्यापीठात अन्य परीक्षेसाठी सादर केलेली नाही.

सदरची प्रबंधिका शिवाजी विद्यापीठाच्या एम्.फिल. (मराठी) पदवीसाठी सादर करण्यास माझी अनुमती आहे.

ठिकाण : कोल्हापूर

दिनांक : 30/06/2006

डॉ. प्रभावती येळगावकर

मार्गदर्शक

प्रतिज्ञापत्र

“मराठी ग्रामीण कादंबरी : 'गावठाण' एक अभ्यास” या विषयावरील सदरची प्रबंधिका मी शिवाजी विद्यापीठ एम्.फिल्. (मराठी) पदवी परीक्षेसाठी लिहीली आहे.

ही प्रबंधिका अथवा तिचा कोणताही भाग मी अन्यत्र कोणत्याही परीक्षेसाठी सादर केलेला नाही.

ठिकाण : कोल्हापूर

दिनांक : ३०/०७/२००८

सदानंद गोपाल आग्ने

अभ्यासक

ऋणनिर्देश

शिवाजी विद्यापीठाच्या एम्.फिल्. (मराठी) या पदवीसाठी माझा “मराठी ग्रामीण कादंबरी : ‘गावठाण’ एक अभ्यास” ही प्रबंधिका तयार करीत असताना माझ्या विचारांना व अभ्यासाला दिशा देण्याच्या कामी ज्या व्यक्तित्ते सहकार्य मिळाले त्यांचा मी अत्यंत ऋणी आहे.

सर्वप्रथम माझ्या मार्गदर्शक प्रा.डॉ.सौ. प्रभावती येगळावकर मॅडम यांचे अनमोल असे मार्गदर्शन मिळाले. त्यांनी वेळोवेळी केलेल्या सूचना आणि सस्वोल मार्गदर्शनामुळेच मी ही प्रबंधिका वेळेत पूर्ण करू शकलो. मॅडमांचे मार्गदर्शन माझ्या भावी आयुष्यासाठी निश्चितच प्रेरणादायी ठरेल. त्यांचे आभार मानण्यापेक्षा त्यांच्या ऋणातच राहणे मला फार आवडेल.

मराठी विभागाचे विभाग प्रमुख प्रा.डॉ. विश्वनाथ शिंदे, प्रा.डॉ. कृष्णा किरवले, प्रा.डॉ. रवींद्र ठाकूर, प्रा.हिमांशू स्मार्त, प्रा.डॉ. रणधिर शिंदे या सर्व साहित्याच्या अभ्यासकांचे व समीक्षकांचे मोलाचे मार्गदर्शन लाभले त्यांचाही मी ऋणी आहे.

तसेच माझे आदरणीय प्राचार्य डॉ. एच.बी.पाटील आणि प्राध्यापक वर्ग विवेकानंद महाविद्यालय कोल्हापूर, प्राचार्य डॉ.एस.सी. पाटील आणि प्राध्यापक वर्ग एन.डी.पाटील महाविद्यालय मलकापूर, प्राचार्य डॉ.सुभाष देव आणि प्राध्यापक वर्ग गोगटे जीगळेकर कॉलेज, रत्नागिरी, मुख्याध्यापक श्री. एन.बी.पाटील आणि शिक्षक वृंद शिवशंकर हायस्कूल कडवे, मुख्याध्यापिका सौ.वैष्णवी मोहिते आणि शिक्षकवृंद माध्यमिक विद्यालय दाभोळे यांचाही मी ऋणी आहे.

माझ्याच मातीत जन्म घेऊन उच्च पदस्थ झालेले मा.श्री.सुरेशजी गायकवाड साहेब (वित्त सचिव, महाराष्ट्र राज्य), मा.श्री. डॉ.हरीष जगताप साहेब (उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, कोल्हापूर), तसेच माझे मित्र मा.श्री.जावेद इनामदार साहेब (उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, लातूर), मा.श्री. सर्जेराव (दादा) पाटील (जि.प.सदस्य, कोल्हापूर) यांचाही आभारी आहे.

ज्यांनी माझ्या शिक्षणासाठी जन्मभर आहोरात्र कष्ट केले ते माझे आई-दादा यांच्या आशीर्वादानुळेच मी शिक्षणाची अनेक शिस्वरे पादाक्रांत करू शकलो. त्यांच्या ऋणात आणि सेवेत आयुष्यभर झीजत राहणे मला आवडेल.

तसेच अखंड शिक्षणाचा व स्पर्धेचा ध्यास घ्यायला लावणारे व सदैव माझ्या पाठीशी राहणारे माझे काका श्री. राजाराम आठ्वे (आबा) यांचाही मी ऋणी आहे.

माझी प्रिय पत्नी प्रा. सौ. शलाका आग्ने हिच्या समर्थ साथीनेच मी हा प्रबंध पूर्णत्वास नेऊ शकलो. आयुष्यभर तिच्या प्रेममय सहवासात राहणे मला अधिक आवडेल. माझ्या पाठीशी सदैव आशीर्वाद असणाऱ्या तिच्या मन्मी -पप्पांचाही मी आयुष्यभर ऋणी राहीन.

ज्यांनी हा प्रबंध करत असताना महत्त्वाची चर्चा करून वेळावेळी मार्गदर्शन केले ते माझे मित्र प्रा. प्रदीप कांबळे, प्रा. सागर बंगे, प्रा. हंबीरराव चौगुले, प्रा. बाळकृष्ण पाटील, प्रा. धीरज पाटील, प्रा. संजय मेस्त्री, श्री. महादेव कांबळे, श्री. सुनिल बुद्धनावर, प्रा. रवींद्र आठल्ये आणि परिवार यांचाही मी आभारी आहे.

ज्या माझ्या मित्र परिवाराने मला सद्बोधित प्रोत्साहित केले त्यामध्ये कॅप्टन अमर भोसले, कॅप्टन शिशीर हिर्डेकर, कॅप्टन धनंजय देसाई, मेजर विनोद पाटील, पी.एस.आय. सुधीर भातमारे, श्री. नितीन नारे, अनिल पाटील, रमेश शिंदे, शिवाजी शिंदे, संदिप भालेकर, शिवाजी पाटील, सचिन कोलते, महेश यादव, मंगेश बेंडस्वळे, संजय पाटील, दिलीप पाटील, दिनेश कांबळे (सर), रामचंद्र बसरे, संजय लाळे, विलास भोगम, दत्तात्रय लोहार, सुनिल जगताप (सर), राजू जगताप, अंकुश वाघमोडे (सर), युवराज पाटील (सर), प्रमोद रजपूत (सर), मच्छिंद्र लाड (सर), शशांक चौथे, शरद पाटील, प्रवीण पाटील, रंगराज पाटील (सर), भरत पाटील, अजित पाटील, विश्वास काशीद (सर) यांचाही मी आभारी आहे.

सदैव माझ्या पाठीशी राहणारे श्री. विजय मोहिते (सर), श्री. श्रीकृष्ण शिंदे (सर), श्री. अशोक मोहिरे (सर) यांचाही मी ऋणी आहे.

माझे मित्र डॉ. संदिप पाटील, डॉ. सचिन सावंत, डॉ. प्रसाद कुलकर्णी व नारायण सिनकर (भाऊ) यांचाही मी आभारी आहे. तसेच सदैव माझ्याबरोबर असणारे माझे बंधूराज संजय आग्ने, राजकुमार आग्ने, सुभाष आग्ने, सुनिल आग्ने यांचाही मी आभारी आहे. सुरज, धीरज, नीरज या भाच्यांचा आणि छोट्या मुक्ताचा गोड सहवास हा माझ्या अभ्यासातील विरंगुळा. अनेक ज्ञात अज्ञात मित्र-मैत्रिणींचा मी आभारी राहीन.

संशोधनासाठी ग्रंथ उपलब्ध करून देणाऱ्या शिवाजी विद्यापीठाच्या ग्रंथपाल सौ. सुमित्रा जाधव व इतर कर्मचारी वर्ग यांचा तसेच हा प्रबंध अचुकपणे व वेळेत टंकलिखित करून देणाऱ्या टंकलेखिका सौ. शितल अशोक पंसार 'राजोम टायपिंग सेंटर' यांचा मी मनःपूर्वक आभारी आहे.

(श्री.सदानंद आग्ने)

अनुक्रमणिका

अ.नं.	प्रकरणाचे नाव	पृष्ठ क्रमांक
प्रकरण पहिले	ग्रामीण साहित्य स्वरूप व वाटचाल	१-३६
प्रकरण दुसरे	'मराठी ग्रामीण कादंबरी व गावठाण'	३७-७६
प्रकरण तिसरे	'गावठाण' मधील अनुभवांची सामाजिकता.	७७-१११
प्रकरण चौथे	'गावठाण' कादंबरीचे वाङ्.मयीन मूल्यमापन	११२-१४३
प्रकरण पाचवे	उपसंहार	१४४-१४८
➤	संदर्भ ग्रंथ सूची	१४९-१५०